

6. Miksic J. A comparison between some long-distance trading institutions of the Malacca Straits area and of the western Pacific, in D.T. Bayard (ed.), *Southeast Asian Archaeology at the XV Pacific Science Congress. Studies in Prehistoric Anthropology* Volume 16. Dunedin: University of Otago, 1984. P. 235–253.

7. Miksic J. China and the Maritime Silk Road: from passive to active participant. *Political Science and Public Policy* 2021. P. 2–13. URL: <https://www.elgaronline.com/edcollchap/edcoll/9781789908701/9781789908701.00009.xml> (accept 10.09.2024)

8. Pin-tsun C. Chinese Maritime Trade: The Case of 16th-Century Fu-chien (Fukien). NJ : PhD thesis, Princeton University, 1983. 339 p.

9. Sen T. Yijing and the Buddhist cosmopolis of the seventh century', in H. Saussy (ed.), *Texts and Transformations: Essays in Honor of the 75th Birthday of Victor H. Mair*. Amherst : Cambria Press, 2018. P. 345–368.

10. Trade Under the Tang Dynasty URL: <https://courses.lumenlearning.com/suny-hccc-worldcivilization/chapter/trade-under-the-tang-dynasty/> (accept 27.09.2024)

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-442-2-5>

Урусов В. Б.

ORCID: 0009-0006-1030-136X

кандидат історичних наук,

доцент кафедри нової та новітньої історії зарубіжних країн

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

м. Київ, Україна

ЗМІНА ПІДХОДІВ КИТАЙСЬКОГО КЕРІВНИЦТВА ЩОДО КИТАЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКИХ ВІДНОСИН 1989–2008 РР.

Ключові слова: КНР, США, КПК, багатополарність.

Після жорстокого придушення протестів на площі Тяньаньмень 1989 року, війни в Перській затоці і розпаду Радянського Союзу китайське керівництво перестало розглядати Сполучені Штати як союзника у протидії Радянському Союзу і сприймало США як найбільшу загрозу Китаю та «головного супротивника». Керівництво КПК розпочало здійснювати свою політику 韬光养晦 (приховування

можливостей і вичікування часу). Партійні лідери чітко сформували сприйняття могутності США, що виражається у таких поняттях, як 国际力量对比 (міжнародний баланс сил) і 多极化 (багатополярність), вони прагнули асиметрично послабити американське панування в Азії через військові, політичні та економічні інструменти [3].

На військовому рівні лідери перейшли до стратегії запобігання проходженню чи втручання американських військових у води біля Китаю. Було відкладено будівництво дорогих і вразливих суден, таких як авіаносці, і замість цього у КНР створили найбільший у світі мінний арсенал, розробили першу в світі проти-корабельну балістичну ракету та створили найбільший у світі підводний флот [2].

На політичному рівні протидія США призвела до зміни попередньої відмови щодо приєднання до регіональних інституцій. У керівництві КПК вважали, що така багатостороння організація, як Організація Азіатсько-Тихоокеанського економічного співробітництва (АТЕС) може бути використана Вашингтоном для побудови ліберального регіонального порядку або навіть азіатського НАТО, тому Китай приєднався до неї, щоб протидіяти американському впливу.

На економічному рівні китайське керівництво виявило залежність Китаю від ринку, капіталу та технологій США, зокрема через санкції Вашингтону після подій на площі Тяньаньмень та погрози викликати торговий статус найбільшого сприяння у торгівлі, що може мати серйозні наслідки для економіки Китаю. КНР намагалася зберігати активну торгівлю зі США, сприяла збереженню статусу найбільшого сприяння у торгівлі, використовуючи для цього переговори в АТЕС і Світовій організації торгівлі (СОТ).

Література:

1. Kevin Rudd. The Avoidable War. Public Affairs. 2022.
2. Rush Doshi. The Long Game. China's Grand Strategy to Displace American Order. Oxford University Press. 2021.
3. Marc Lanteigne. Chinese Foreign Policy. Routledge. 2009.
4. 江泽民文选 第一卷/ 江泽民著. - 北京: 人民出版社, 2006.8
5. 胡锦涛文选 第一卷/ 胡锦涛著. - 北京: 人民出版社, 2016-9